

1. Foglalja össze, hogy egy kereskedelmi egység létrehozása esetén milyen vállalkozási formák közül és milyen szempontok alapján választ! Határozza meg, hogy milyen hatóságoktól és milyen engedélyekre van szüksége a működés megkezdéséhez! Milyen előírások vonatkoznak a szakképzettségre?

A tételhez használható segédeszköz:

Társasági szerződésminták

Működési engedélyminta

A vállalkozás alapításakor a gazdasági társaság formájának kiválasztása döntően meghatározza a működtetést és az üzemeltetést, továbbá nagyban kihat az eredményre. Ezért a kiválasztáskor nagyon alaposan kell mérlegelni, hogy melyik típust választjuk. Egy apró eltérés a vállalkozások közötti jogállásban, teljesen eltérő jogokat és kötelezettségeket eredményezhet. Ez a mindennapokban olyan élethelyzeteket generálhat, ami sok erőforrásunkat lekötheti.

Mivel a vállalkozás a saját megtakarításukból vagy külső forrásból finanszírozzuk, nem lehet felületesen vizsgálódni.

A kiválasztásnál számos szempontot mérlegelünk:

- **Rendelkezésre álló tőke, illetve ennek aránya a saját és az idegen tőke megoszlásában.** A saját tőke a megtakarításunkból, az ún. diszkrecionális jövedelmünkből származik. Ez a háztartási bevételeink és kiadásaink különbsége. Az idegen tőke, akár hitel, kölcsön lehet.
- **Leendő tulajdonosok száma, kockázatviselő hajlandóságuk.** Bizonyos gazdasági társaságok törvényileg előírt létszámhoz kötöttek. Illetve a több tulajdonos esetén vizsgálni kell, hogy ki, mennyire hajlandó tevékenyen részt venni a tevékenységben. Valamint, hogy a leendő tagok mennyire hajlandók a kockázatot illetve a felelősséget vállalni.
- **A bevitt vagyon mobilitása.** A vállalkozások sokszínűsége lehetővé teszi, hogy bizonyos vállalkozások esetén a bevitt tőke, viszonylag könnyen mozgatható. Más típusoknál kevésbé, nehezebben mozgatható, kevésbé mobil.
- **A vállalkozástól várt előnyök.** Például: önállóság, profit, piaci rés betöltése, saját céljaink megvalósítása. Ezek nem csupán előnyök, de a vállalkozás indításakor a legjellemzőbb motivációk is.
- **További célok.** A további célok lehetnek: A vállalkozás mérete vagy jelentősége illetve későbbi finanszírozási módja. Bizonyos formák a külső forrást sokkal egyszerűbben tudják begyűjteni. Például a nyílt részvénytársaságok a tőzsdei részvénykibocsátás.

A gazdasági társaságok alapítását, működését és megszűnését a Gazdasági Társaságokról szóló 2013.évi V. Tv. (az új Polgári Törvénykönyv) számú törvény határozza meg. Ez a törvény irányadó társaság jellemzőivel kapcsolatban. Ezek a fő karakterek csoportokba rendezik a társaságokat. A jogállás alapja, hogy a vállalkozás vagyona milyen kapcsolatban áll a tulajdonosok vagyonával. Ez határozza meg a vállalkozás jogi személyiségét.

A gazdasági társaságok csoportosítása:

GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK (2013. évi V. törvény PTK)			
Profitorientált		Non-profit	
<i>Társas</i>	<i>Egyéni</i>	<i>Közhasznú</i>	<i>Nem közhasznú</i>
Betéti Társaság (BT)	Egyéni vállalkozás	Kkt., Bt., Kft, Zrt, Nyrt	Polgárjogi Társulás, Egyesülés, Egyesület, Köztisztület, Alapítvány
Közkereseti Társaság (KKT)			
Korlátolt Felelősségű társaság (KFT)			
Zártkörűen működő Részvénytársaság (ZRT)			
Nyilvánosan működő Részvénytársaság (NYRT)			

A gazdasági társaságok közös jellemzői:

A gazdasági társaságok **üzletszerű közös gazdasági tevékenység** folytatására, a **tagok vagyoni hozzájárulásával** létrehozott, **jogi személyiséggel rendelkező vállalkozások**, amelyekben a tagok a nyereségből közösen részesednek, és a veszteséget közösen viselik." A Ptk. 3:89. § - a Gt. 2. §-hoz hasonlóan - formakényszert alkalmaz, mely szerint gazdasági társaságok csak meghatározott formában (kkt., bt., kft., rt.) alapíthatók. E két rendelkezés alapján levezethető, hogy a Ptk. hatálybalépésétől kezdve minden gazdasági társaság jogi személynek minősül, így a kkt. és a bt. sem tekintendő a Gt. terminológiája szerinti „jogi személyiség nélküli gazdasági társaságnak”.

Csődképesség: Amennyiben a ráfordításai tartósan meghaladják a bevételeit, veszteség keletkezik. Hosszú távon ez fizetéseképtelenséghez, csődhöz vezet.

Társasági adóalany: a társaságok az üzleti és pénzügyi tevékenységükkel eredményt képezhetnek. Ennek a képződött eredmény, adózási kötelezettséget von maga után. ezt nevezzük adóalanyiságnak.

A gazdasági társaságok:

Korlátolt felelősségű társaság: olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével (jegyzett tőkével) alakul. A tag kötelezettsége a társasággal szemben csak törzsbetéteinek szolgáltatására és a társasági szerződésben esetleg megállapított egyéb vagyoni hozzájárulás szolgáltatására terjed ki. A társaság kötelezettségeiért - törvényben meghatározott kivétellel - a tag nem felel. Ha a törzstőke rendelkezésre bocsátása az alapítók részéről nem teljes körűen történik meg, úgy a társaság mindaddig nem fizethet osztalékot a tagoknak, amíg a ki nem fizetett és a tagok törzsbetéteire az osztalékfizetés szabályai szerint elszámolt nyereség a tagok által teljesített pénzbeli vagyoni hozzájárulással együtt el nem éri a törzstőke mértékét.

A kft. legfőbb szerve a taggyűlés. A társaságot egy tag is alkothatja (egyszemélyes kft.). Az alapításához a hatályos törvények alapján minimum 3 000 000,-Ft kell. Az új Ptk. szerint a jövőben úgy is lehet kft.-t alapítani, hogy – a társasági szerződés ez irányú rendelkezése esetén – valamelyik tag a pénzbeli hozzájárulása felénél kisebb összeget köteles csak befizetni, és a társasági szerződés a hátralékos pénzüi hozzájárulás befizetésére egy évnél hosszabb határidőt állapít meg. A törzsbetétek összege nem lehet kevesebb, mint 100 000,- Ft. Minden tagnak csak egy törzsbetéte lehet, de egy törzsbetétnél lehet több tulajdonosa is. A kft. megalakulása után a törzsbetétek üzletrésszé válnak és a tulajdonosra eső hányadot testesítik meg. A megalakuláskor a törzsbetét értéke és az üzletrész értéke megegyezik. A működés során a vállalkozás nyeresége vagy vesztesége függvényében a két érték eltér egymástól. Alapvetően a Kft. tagjai a társaság kötelezettségeiért nem felelnek, de a társasági szerződés vagy taggyűlés által pótbefizetési kötelezettséget írhatnak elő a tagok számára. A tagok felelőssége a vagyoni betétek arányaiban korlátozott. A kft. esetében a taggyűlést évente egyszer össze kell hívni, ami akkor határozatképes, ha azon a törzstőke legalább fele, azaz a leadható szavazatok többsége képviselve van. Az ügyvezető személyét a tagok választják, irányító, ellenőrző feladatot lát el, ő hívja össze a taggyűlést.

Részvénytársaság: olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott számú és névértékű részvényekből álló alaptőkével (jegyzett tőkével) alakul. A tag (részvényes) kötelezettsége a részvénytársasággal szemben a részvény névértékének vagy kibocsátási értékének szolgáltatására terjed ki. A részvénytársaság kötelezettségeiért - törvényben meghatározott kivétellel - a részvényes nem felel. A részvénytársaság zártkörűen vagy nyilvánosan alapítható.

Zártkörű az alapítás illetve a működés, ha a részvények nyilvános forgalomba hozatalára nem kerül sor.

Nyilvános akkor, ha a részvények részben vagy egészben nyilvánosan kerülnek forgalomba hozatalra. Az összes részvény névértékének összege a részvénytársaság alaptőkéje (jegyzett tőkéje).

A részvény tagsági jogokat megtestesítő, névre szóló, névértékkel rendelkező, forgalomképes értékpapír.

- részvény szabadon átruházható,
- a zártkörűen működő részvénytársaság alapító okirata azonban a részvény átruházását korlátozhatja, illetve a részvénytársaság bejegyzéséhez kötheti.

A részvénytársaság alaptőkéje nem lehet kevesebb zrt. esetén ötmillió forintnál, nyrt. esetén húszmillió forintnál.

Zártkörű alapításnál a részvényesek arra kötelezik magukat, hogy valamennyi részvényt megveszik.

A részvénytársaságoknak jellemzően négy fő szervük van: a közgyűlés, az igazgatóság, a felügyelő bizottság és a könyvvizsgáló.

A vállalkozás alapításban résztvevő magánszemélyek által befizetett tőke összege elméletileg fedezetet nyújt a gazdálkodási folyamatok beindításához és üzemeltetéséhez. Azonban számos esetben az alapított vállalkozás veszteséggel üzemel, így hitelezők védelmét már nem biztosítja a tagok által véglegesen átengedett alapítói érték. Ezért az alultőkésítési szabály betartására a menedzsmentnek figyelnie kell. Ez a saját tőke tartós vesztesét hivatott garantálni a hitelezők védelme érdekében.

Betéti társaság: tagjai üzletszerű, közös gazdasági tevékenység folytatására vállalnak kötelezettséget oly módon, hogy legalább egy tag (beltag) felelőssége a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségekért korlátlan és a többi beltaggal egyetemleges, míg legalább egy másik tag (kültag) csak a társasági szerződésben vállalt vagyoni betétje szolgáltatására köteles, a társaság kötelezettségeiért azonban nem felel. Legfőbb szerve a tagok gyűlése. A vállalkozás tevékenységben csak a beltag köteles részt venni, ezért az ő felelőssége korlátlan és egyetemleges. Amennyiben a kültag neve szerepel a cég névben, úgy a kültag a magán vagyonával is felel a társaság tartozásaiért. A betéti társaság alapítói hozzájárulásának mértéke nincs törvényben rögzítetten limitálva.

Közkereseti társaság: A közkereseti társaság olyan gazdasági társaság, melyben a tagok egyetemleges és korlátlan felelősségük mellett közös gazdasági tevékenységet végeznek, üzletszerűen, vagyis vagyonszerzés céljából. A szükséges vagyoni hozzájárulást, melynek nincs min korlátja a tagok bocsátják a társaság rendelkezésére.

A non profit társaságok nem nyereség szerzés céljából alakulnak. Ezért a gazdálkodásuk és működtetésük is másként zajlik, mint a profit orientáltak esetén. Bár elnevezésben és egyéb pontokban fellelhető a hasonlóság, teljes más üzletmenetet folytathatnak. Ezek a formák a kereskedelemben nem jellemzők.

Társaságok	Önállósága	Indulótőke minimum	Minimális létszám	Felelősség	Szervezete	Szavazás	Alapítás	Üzletvezető
Korlátolt felelősségű társaság Kft.	Önálló	3 M Ft	min. 1 fő	korlátolt	Taggyűlés, ügyvezető, felügyelő bizottság, könyvvizsgáló	bevitt vagyontétel alapján	társasági szerződés egyszerűsített Kft alapító okirattal	ügyvezető igazgató
Nyílt részvénytársaság Nyrt.	Önálló	20 M Ft	min. 1 fő	korlátolt	Közgyűlés Igazgatótanács Vezérigazgató Felügyelő Bizottság	bevitt vagyontétel alapján	alapító okirat, alapszabály	vezérigazgató
Zártkörűen működő részvénytársaság Zrt.	Önálló	5 M Ft	min. 1 fő	korlátolt	Közgyűlés Igazgatótanács Vezérigazgató Felügyelő Bizottság	bevitt vagyontétel alapján	alapító okirat, alapszabály	vezérigazgató
Betéti Társaság Bt.	Nem önálló	nincs	min. 1 belfogó és 1 külföldi	a belfogó korlátlan a külföldi korlátozott	taggyűlés	1 tag, 1 szavazat	társasági szerződés	belfogó
Közkereseti Társaság Kkt.	Nem önálló	nincs	min. 2 tag	korlátlan	taggyűlés	1 tag, 1 szavazat	társasági szerződés	bármelyik tag

A gazdasági társaságok alapításának menete:

- Kreatív fázis:** Ebben a folyamatban meg kell határozni, hogy milyen összeget akarunk befektetni, milyen tevékenységet folytatunk, kik lesznek a tagok, milyen formában működtetjük a vállalkozást, milyen cégnevet választunk.
- Jogi fázis:** Ezalatt értjük a Társasági szerződések megírását ügyvédnél, jogi képviselőnél. Illetve az Aláírási minta elkészítését, amit azoknak a tagoknak kell elkészíteni, akik eljárhatnak a vállalkozás nevében. Ez történhet közjegyzőnél vagy jogi képviselőnél.
- Finanszírozási fázis:** Itt az indulótőkének a befizetése történik egy látra szóló bankbetételre. Illetve a jogi képviselőnek való bemutatás is igazolja a tőke meglétét.
- Előtársasági fázis:** A létesítő okirat elkészülése után 30 napon belül be kell jelenteni a vállalkozást a Cégbíróságnak. Mellé csatolni kell az aláírási mintát és az induló tőke meglétéről szóló igazolást. A Cégbíróság kiad egy egyedi azonosítót (10 jegyű szám), amivel a vállalkozás a bejegyzés alatt beazonosítható. Ha szükséges hiánypótlásra szólítják fel a vállalkozást.
- Regisztrációs fázis:** A Társadalombiztosítás, az Adóhatóság és a Kamara felé van regisztrációs kötelezettsége a vállalkozásnak.

6. Közzétételi fázis: A vállalkozás adatai, mint megalakult vállalkozás megjelenik a Cégbönlönyben. Innentől megalakultnak tekintik a vállalkozást.

7. Működési engedély igénylése: A működési engedély kiadása a telephely szerint önkormányzat adja ki. Igénylésének a menete:

A kereskedő és az üzlet adatai:

- a kereskedő neve, címe, illetve székhelye;
- a kereskedő cégjegyzékszám, az egyéni vállalkozói nyilvántartási szám, illetve a kistermelő regisztrációs szám;
- a kereskedő statisztikai szám;
- az üzlet
 - a napi/heti nyitva tartási ideje,
 - tulajdonosa,
 - címe, helyrajzi szám,
 - használatának jogcíme,
 - elnevezése,
 - alapterülete (m²);
- üzletek szerinti bontásban a forgalmazni kívánt
 - üzletköteles termékek, megnevezése
 - egyéb termékek megnevezése
- a Jöt. 3. § (2) bekezdése szerinti termékek megnevezése;
- üzletek szerinti bontásban a folytatni kívánt kereskedelmi tevékenység jellege:
 - kiskereskedelem (Kertv. 2. § 13. pont),
 - nagykereskedelem (Kertv. 2. § 18. pont);
- üzletek szerinti bontásban a kereskedő nyilatkozata arról, hogy kéri-e az engedélyezési eljárásban szemle megtartását.

Ügyfél által csatolandó mellékletek:

- nem a kérelmező tulajdonában lévő üzlet esetében az üzlet használatának jogcíme (bérlet stb.) vonatkozó igazoló okirat (a tulajdoni lap kivételével);
- haszonélvezet esetében - ha nem a tulajdonos vagy a haszonélvező a kérelmező - a haszonélvező hozzájárulását igazoló okirat;
- közös tulajdonban álló üzlet esetében, ha nem a tulajdonostársak közössége a kérelmező, a tulajdonostársak hozzájárulását igazoló okirat.
- Tűzbiztonsági szabályzat, Vízhőszítés